

Jizzakh State Pedagogical Institute

**Journal of Preschool
Education**

*The faculty of pre-school
education*

CHET TILIGA BO'LGAN TALAB

Shavkatova Odina

Boyburiyeva Zarnigor

Annotatsiya: Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatish jarayonida bolalarning qiziqishlari, dunyoqarashi kengaytirishda o'yin faoliyatining ahamiyati haqida malumot berilgan.

Kalit so'zlari: maktabgacha ta'lim, o'yin faoliyati, raqobatdosh o'yin, vaziyatli o'yin, badiiy o'yin, ijodiy o'yin.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning eng asosiy va sevimli mashg'uloti o'yin bo'lganligi tufali bola atrof olamni ham o'yin orqali kashf etadi. Agar xorijiy tillarni ham o'yinga qorishtirgan xolda o'rgatilsa bu til ko'nikmalarining o'zlashtirilish samaradorligini bir necha barobarga oshiradi. O'yin bolani nafaqat jismoniy faolligini oshiradi, shuningdek ruhiy tetiklikni ham shakllantirishga yordam beradi. O'yin bolani o'ziga bo'lgan ishonchini mustahkamlashiga, atrofdegilar bilan ijtmoy munosabatlarni shakllantirishga ham katta ko'mak beradi. Shu sababli ota –ona va tarbiyachi murabbiylar bolalarga imkon qadar ko'proq o'yin orqali o'rganishni targ'ib qilishlari kerak. Aynan o'yin orqali bolalar ta'lim oladilar va o'z iqtidorlarini kashf etadilar. Bunga erishish uchun sezgi organlarini faollashtiruvchi muhitni, jumladan vizual, eshitish, kinestetik kabi faol ta'lim turlaridan foydalanish maqsadga muvofiq xisoblanadi. Ta'limiy o'yinlar musiqa asboblarni chalish, qo'shiqlar kuylash, she'r aytish, raqsga tushish, o'yin o'ynash, videolar tomosha qilish, qo'l mehnati vositasida turli narsalar yasashni o'z ichiga oladi

So'nggi bir necha yil ichida chet tilini o'rganish o'z-o'zini rivojlantirishning bir usuli emas, balki zarurat bo'lib qoldi. Chet tili nafaqat maktablar va universitetlarda, balki ko'plab qo'shimcha maktabgacha ta'lim muassasalarida ham ta'limning majburiy tarkibiy qismiga aylandi

Jamiyatda chet tiliga bo'lgan talab, bir tomondan, shuningdek, ota-onalar tomonidan til nafaqat zamonaviy insonni tarbiyalashning omili, balki uning jamiyatdagi ijtmoy va moddiy farovonligining asosi ekanligini tushunishi - boshqa tomondan. bu lahzada chet tilini erta o'rganishni ayniqsa mashhur va dolzarb qilish. Agar 20 yil oldin tilni bilish faqat ba'zi sohalar ishlarida talab qilinadigan bo'lsa, endi kamida bittasini o'zlashtirish kerak edi xorijiy til zarur.

Maktabgacha yoshi, ayniqsa, chet tilini o'rganishni boshlash uchun juda qulaydir: bu yoshdagi bolalar til hodisalariga nisbatan sezgirligi bilan ajralib turadi, ular o'zlarining nutq tajribalarini, tilning "sirlarini" tushunishga qiziqishadi. Ular kichik hajmi osongina va qat'iy eslashadi til materialini va uni yaxshilab ko'paytirib. Yoshi bilan bu qulay omillar kuchini yo'qotadi

O'yin faoliyati: Maktabgacha va boshlang'ich maktab o'quvchilari uchun javob beradi. Mohiyat oddiy: o'qituvchi o'yinlar o'tkazadi, ular davomida bolalar til ko'nikmalarini yaxshilaydi. Metodika xayoliy vaziyatni yaratishga va bola yoki o'qituvchi tomonidan ma'lum bir rolga qabul qilishga asoslangan. Ular, o'z navbatida, vaziyatli, raqobatdosh, ritmik musiqa va badiiy turlarga bo'linadi.

Vaziyatli muayyan vaziyatda muloqot qilish holatlarini taqlid qiluvchi rolli o'yinlarni o'z ichiga oladi. Ular o'z navbatida, reproduktiv xarakterdagi o'yinlarga bo'linadi, bunda bolalar odatiy dialogni takrorlashda, uni ma'lum bir vaziyatga qo'llashda va turli modellarni o'zgartirishni talab qiladigan improvizatsiya o'yinlari.

Raqobatdosh o'yin lug'at va grammatikani assimilyatsiya qilishga hissa qo'shadigan o'yinlarning aksariyatini o'z ichiga oladi. Til materialini yaxshiroq bilgan kishi g'olib hisoblanadi. Bular barcha turdagi krossvordlar, auktsionlar, loto, stol o'yinlari, buyruqlarni bajarish va boshqalar.

Ritm musiqa o'yinlari - bu dumaloq raqslar, qo'shiqlar va sheriklar tanlovi bilan raqslar kabi an'anaviy o'yinlarning barcha turlari bo'lib, ular muloqot qobiliyatlarini egallashga emas, balki nutqning fonetik va ritmik-melodik jihatlarini yaxshilashga yordam beradi. til ruhida.

Badiiy yoki ijodiy o'yinlar - bu o'yin va badiiy ijod chegarasida turgan faoliyat, o'yin orqali bola uchun yo'l. Ular, o'z navbatida, drammatizatsiya (ingliz tilida kichik sahnalarni sahnalashtirish), vizual o'yinlarga bo'linishi mumkin.

O'yin faoliyatning asosiy afzalligi shundaki, u har qanday yoshdagi bolalar uchun moslashadi, uning yordamida siz og'zaki nutqni ham, grammatika, imlo va hokazolarni ham rivojlantirishingiz mumkin.

Chet tilni o'rganish uchun erta yosh afzalroq bo'lishining yana bir sababi bor. Bola qancha yosh bo'lsa, shuncha kamroq bo'ladi so'z boyligi tilida mahalliy til, ammo shu bilan birga uning nutqiga bo'lgan ehtiyojlari ham kam: kichik bolada aloqa sohalari katta yoshdagilarga qaraganda kamroq, u hali murakkab aloqa muammolarini hal qilishi shart emas. Bu shuni anglatadiki, u chet tilini o'zlashtirganda, ona tili va chet tillaridagi imkoniyatlar orasidagi bunday katta farqni sezmaydi va uning muvaffaqiyat hissi kattaroq bolalarnikiga qaraganda yorqinroq bo'ladi.

Xulosa qilib aytish mumkinki, maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tilini o'rgatishda samarali vositasi o'yin faoliyatidir. O'yin faoliyati orqali bolalar chet tilini tez va oson o'rganishadi. Shunday ekan bolalarga ingliz tilini o'rgatishda zamonaviy texnologiyalarni to'g'ri qo'llash samarali natija beradim.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Rasulov R., Mo'ydinov Q. Nutq madaniyati. T., 2004-yil.
2. Nutq madaniyati va uslubiyat asoslar. R.Qo'ng'urov, E.Begmatov, Y.Tojiyev. -T., 2002-yil.
3. D.R. Babayeva „Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" Toshkent-2018.
4. N. Bekmirzayev „Notiqlik san'ati asoslari" Toshkent- Yangi nashr-2008.